FINNMARKSSYKEHUSET
FINNMÁRKKU BUOHCCEVIESSU

Styremøte i Finnmarkssykehuset HF

Dato:	15.10.2026
Saksansvarlig:	Tonje Elisabeth Hansen
Saksbehandler:	Tonje Elisabeth Hansen Klinikksjef
Møtedato:	28. oktober 2026
Saksnr i Elements:	2022/1708

Saksgang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
76/26	28.10.2026	Styret i Finnmarkssykehuset HF

Blodberedskap i Finnmarkssykehuset HF

Ingress
I foretaksmøtet 28. august 2026 fikk Finnmarkssykehuset HF følgende oppdrag i som en del av tilleggsoppdrag til Oppdragsdokumentet 2026: *Nye tappestasjoner for blod: UNN og FIN skal opprette nye tappestasjoner for blod i Troms og Finnmark. Frist for oppdraget er: 1. januar 2027.* I denne saken orienteres styret om Finnmarkssykehuset HFs plan for etablering av en tappestasjon for blod.

Styret i Finnmarkssykehuset HF inviteres til å fatte følgende vedtak:

1. Styret i Finnmarkssykehuset HF tar saken om etablering av tappestasjon for blod i Alta til orientering.
2. Styret gir tilslutning til framdriftsplanen for arbeidet og forslaget om en trinnvis opptrapping fra tappestasjon til blodproduksjon.

Ole Hope
Administrerende direktør

Formål/Sammendrag

Formålet med saken er å orientere styret om hvordan Finnmarkssykehuset HF planlegger å etablere en tappestasjon for blod i Alta og få tilslutning til en trinnvis opptrappingsplan.

Bakgrunn

For å sikre en tilfredsstillende blodberedskap i Finnmarkssykehuset HF er det behov for å øke tilgangen på blodgivere. Finnmarkssykehuset HF har over flere år hatt utfordringer med rekruttering og opprettholdelse av et tilstrekkelig antall blodgivere. Dette har ved flere anledninger medført en sårbar blodberedskap. For å opprettholde akuttfunksjonene ved sykehusene i Hammerfest og Kirkenes har det derfor vært nødvendig å hente blodprodukter fra andre helseforetak.

Det har over lengre tid vært et ønske om å etablere en ekstern tappestasjon for blod utenfor de to akuttsykehusene. Høsten 2025 igangsatte Finnmarkssykehuset HF derfor et arbeid med å kartlegge hvilke forutsetninger som må være på plass for å etablere en slik tjeneste. Saken ble behandlet i sykehusledermøtet 19. januar 2026, hvor det ble besluttet å arbeide videre med etableringen av en tappestasjon. Med utgangspunkt i befolkningsgrunnlag, geografisk beliggenhet og hensynet til beredskap i krise- og krigssituasjoner, vurderes Alta som den mest hensiktsmessige lokaliseringen for en tappestasjon i Finnmark.

I foretaksmøtet 28. august 2026 fikk Finnmarkssykehuset, sammen med Universitetssykehuset Nord-Norge, følgende tilleggsoppdrag i Oppdragsdokument 2026: *«UNN og FIN skal opprette nye tappestasjoner for blod i Troms og Finnmark. Frist for oppdraget er 1. januar 2027.»*

Finnmarkssykehuset HF må derfor planlegge og gjennomføre etableringen av en tappestasjon i Finnmark. Etableringen vil bidra til å styrke blodberedskapen, øke selvforsyningsgraden av blodprodukter og redusere foretakets sårbarhet ved uforutsette hendelser og økt beredskapsbehov.

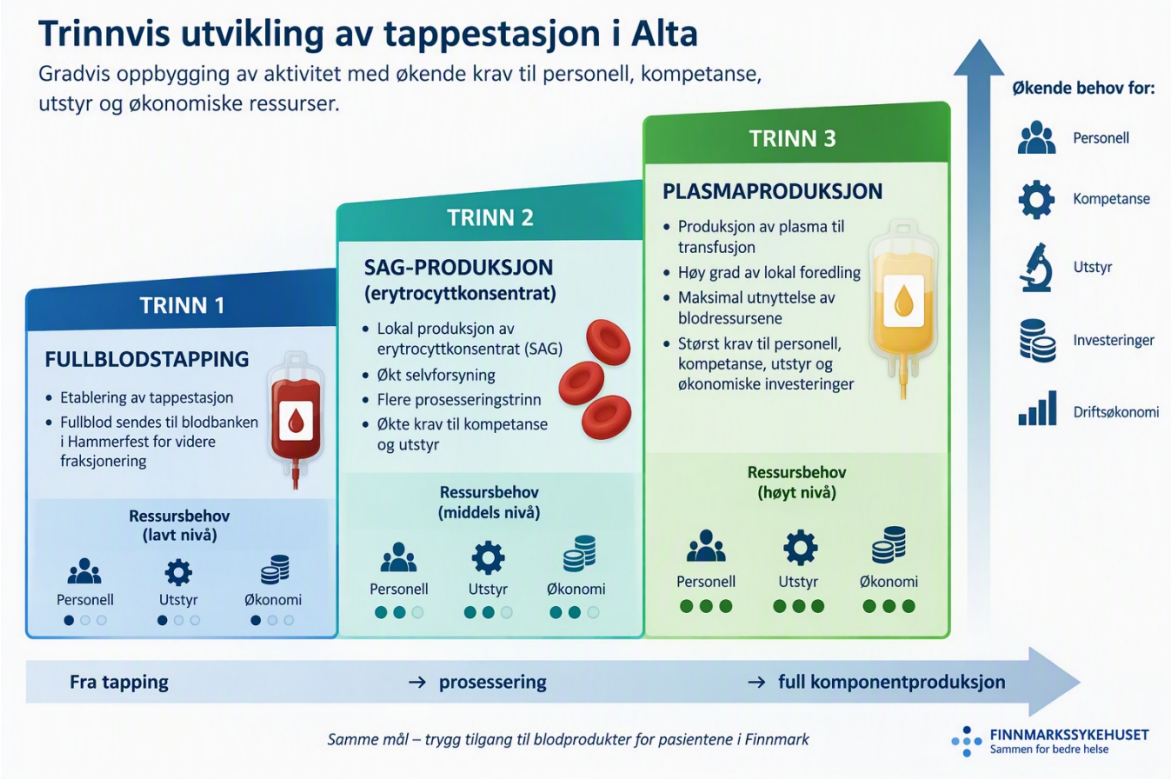
Etablering av tappestasjon i Alta

Etablering av en tappestasjon for blod utenfor sykehus er underlagt Forskrift om tapping, testing, prosessering, oppbevaring, distribusjon og utlevering av humant blod og blodkomponenter og behandling av helseopplysninger i blodgiverregistre (blodforskriften): *Tapping og testing av blod og blodkomponenter kan bare finne sted ved blodbanker som er godkjent av Direktoratet for medisinske produkter. Det samme gjelder prosessering, oppbevaring, klargjøring og distribusjon av humant blod og blodkomponenter der formålet er transfusjon.* Den viktigste forutsetningen for at Finnmarkssykehuset HF skal kunne etablere en tappestasjon er derfor at vi oppnår godkjenning fra Direktoratet for medisinske produkter (DMP).

For at en tappestasjon skal dekke det behovet som er, vurderer Finnmarkssykehuset HF at tappestasjonen må kunne foreta fullblodstapping for å forsyne prehospitale tjenester (helikopter) med blod og for videre fraksjonering i Hammerfest. Det vil derfor mest hensiktsmessig at tappestasjonen er underlagt blodbanken i Hammerfest, både faglig og administrativt. Videre bør det allerede i planleggingsfasen vurderes hvilket framtidig drifts- og produksjonsnivå stasjonen skal ha. Med utgangspunkt i dagens behov for

blodprodukter i Alta kan det være aktuelt at tappestasjonen på sikt utvikles til å produsere SAG (erytrocyttkonsentrat) og plasma (figur 1), samt lagre blod til bruk lokalt og som en forsterkning av blodberedskap ved kriser.

Etablering av fullverdig plasmaproduksjon vil imidlertid kreve større arealer, økte personellressurser og ytterligere investeringer i utstyr. En slik utvidelse bør derfor utredes nærmere etter at tappestasjonen er etablert og driften er konsolidert. For å sikre framtidig fleksibilitet bør det likevel allerede ved etableringen legges til rette for en trinnvis oppskalering av virksomheten. Lokaler, infrastruktur og tekniske løsninger bør planlegges slik at det på et senere tidspunkt vil være mulig å etablere ytterligere produksjonslinjer uten omfattende ombygginger eller driftsmessige konsekvenser.

Figur 1. Skjematisk framstilling av en trinnvis utvikling av tappestasjon i Alta fra fullblodstapping til produksjon av blodprodukter

Ressurser, areal, utstyr og økonomi

Følgende forhold vurderes som helt nødvendige for å etablere en tappestasjon i Alta:

1. *Personell og kompetanse*
   Det vil være behov for å tilføre minimum fire årsverk i form av tre bioingeniører og et årsverk knyttet til administrasjon, planlegging og logistikk.
2. *Utstyr*
   Fra gamle Hammerfest sykehus foreligger det en del utstyr som er tatt vare på i den hensikt å kunne benytte i en framtidig tappestasjon. I tillegg må det anskaffes en del mindre utstyr og forbruksmateriell. En eventuell produksjonslinje vil også kreve utstyr til nedfrysning og lagring

3. *Areal*
   For å etablere en ren tappestasjon er det estimert et arealbehov på 40 kvm. Hvis det i tillegg, på sikt, skal etableres produksjonslinjer er det behov for ytterligere 20-30 kvm.
4. *Økonomi*
   Med de behovene som er identifisert innen personell, utstyr og areal, beregnes de foreløpige kostnadene for å etablere en tappestasjon i Alta til minimum 4,5 MNOK, hvor hovedandelen er årlige kostnader knyttet til personell og leie av lokaler. Hvis det på sikt skal etableres produksjonslinjer i tillegg vil kostnadene øke ytterligere, hovedsakelig grunnet økt behov for utstyr og ekstra personell.

Arbeid, ansvar og arbeidsform
Arbeidet i Finnmarkssykehuset organiseres som etter en prosjektmodell hvor administrerende direktør er prosjekteier, sykehusledermøtet supplert med foretakstillitsvalgt og hovedverneombud er styringsgruppe og en egen prosjektgruppe sammensatt på tvers av klinikkene gjennomfører arbeidet. Den interne prosjektgruppen vil samarbeide på tvers med prosjektgruppen nedsatt på UNN med samme formål, for å kunne dra veksler av hverandres arbeid.

Konsekvenser for samisk språk, kultur og tjenestetilbud
Etablering av en tappestasjon for blod i Alta har ingen dirkete konsekvenser for samisk språk, kultur og tjenestetilbud, men vil være et bidrag til å styrke blodberedskapen og dermed også akuttfunksjonene også for den samiske befolkningen.

Risikovurdering
Det skal gjennomføres en risikovurdering av etableringen av tappestasjon. Risikovurderingen skal også inkludere hendelser/risiko knyttet til en framtidig opptrapping med produksjonslinje i Alta.

Risikovurderingen skal gjennomføres før etablering, samt gjentas 6 og 12 mnd. etter etablering. I risikovurderingen skal både lederlinjen, fagkompetanse, foretakstillitsvalgte og foretaksverneombud delta.

Medbestemmelse og brukermedvirkning
Mandat for prosjektet Etablering av tappestasjon i Finnmarkssykehuset HF drøftes sammen med denne styresaken i informasjons- og drøftingsmøte 22. oktober 2026. I tillegg inviteres det inn en foretakstillitsvalgt i prosjektgruppen for å sikre medvirkning inn i prosjektet.

Direktørens vurdering
Etablering av en tappestasjon i Alta vil styrke den samlede blodberedskapen i Finnmarkssykehuset HF, både i normal drift og ved kriser eller uønskede hendelser. Tiltaket vil bidra til økt selvforsyningsgrad av blod og blodprodukter, samtidig som sårbarheten knyttet til transport og forsyningslinjer reduseres.

Direktøren vurderer videre at etableringen vil bidra til å utvikle fagmiljøet ved klinikk Alta gjennom oppbygging av kompetanse innen blodbankvirksomhet. Tappestasjonen vil også legge til rette for en framtidig trinnvis utvikling med lokal produksjon og lagring av blodkomponenter dersom behov og rammevilkår tilsier dette. I tillegg vil etableringen gi befolkningen i Alta og omkringliggende områder bedre tilgjengelighet til blodgivning, noe som kan styrke rekrutteringen av blodgivere og bidra til en mer bærekraftig blodforsyning.

Samlet vurderer direktøren at etablering av tappestasjon i Alta er et viktig tiltak for å styrke beredskap, selvforsyning og tilgjengelighet, samtidig som det legger grunnlag for en videre utvikling av Finnmarkssykehuset og styrkning av tjenestetilbudet i Alta, i tråd med sykehusets strategi